

Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego

Agresja: słowo jak pięść

Temat: *A jednak często jest, że ktoś słowem złym zabija tak, jak nożem.*

Dziwny jest ten świat, Czesław Niemen

Przedmiot: lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45 minut

Cel główny:

- ukazanie znaczenia i wagi słów w relacjach międzyludzkich
- uświadomienie problemu ponoszenia konsekwencji za słowa, które się wypowiada pod adresem drugiego człowieka

Cele szczegółowe, uczeń:

- definiuje pojęcia: agresja słowna, hejt
- dostrzega rolę i znaczenie słowa
- wskazuje związki frazeologiczne określające agresywne zachowanie werbalne
- wskazuje wyrażenia w codziennym języku nacechowane agresją
- uczy się nieagresywnego prowadzenia dyskusji/sporu
- rozwija umiejętność pracy z filmem edukacyjnym
- doskonali umiejętność analizy filmu i formułowania własnych opinii na tej podstawie
- rozwija umiejętności sporządzania notatek
- rozpoznaje w sieci zjawisko tzw. *hejtu* (czyli silnej agresji słownej skierowanej do innych użytkowników Internetu, osób znanych lub wobec dziejących się wydarzeń społecznych)

Metody pracy:

- analiza filmu
- dyskusja
- śniegowa kula
- burza mózgów
- wyszukiwanie informacji

Środki dydaktyczne:

- sprzęt multimedialny umożliwiający projekcję filmu (komputer z projektorem; telewizor z funkcją DVD)
- film edukacyjny Wydawnictwa WAM *Agresja: słowo jak pięść*
- źródła encyklopedyczne np. Słownik frazeologiczny, Słownik slangu miejskiego, zasoby Internetu
- tablica do sporządzania notatek

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie do tematu zajęć – burza mózgów

1. Ćwiczenie:

Zinterpretuj sformułowanie zawarte w temacie zajęć. Spróbuj wyjaśnić porównanie.

- *Zabić słowem tak jak nożem*

Skojarzenia zapisywane są na tablicy.

- zepsuć komuś humor
- zniszczyć komuś dobre samopoczucie
- zrobić wielką przykrość
- zranić kogoś
- uczucia łatwo okaleczyć
- inne odpowiedzi

II. Projekcja filmu *Agresja: słowo jak pięść*

1) Krótka analiza sceny filmowej

- a) Jaką funkcję Twoim zdaniem pełni umieszczenie akcji na „podwójnej scenie” (ring+show telewizyjne)
- b) Jak interpretujesz zmianę zachowania lekarza? Dlaczego jego postawa uległa zmianie?

Przykładowe odpowiedzi:

- zaczął zachowywać się agresywnie, dokucza córce, kłóci się z nią
- rozumie na czym polega agresja, ale sam jej ulega

- jego oczekiwania nie realizują się
- popisuje się – pokazuje innym, że jest władcym ojcem
- uległ ogólnemu nastrojowi, wpłynęła na niego nieprzyjazna postawa innych osób
- podwójna scena nawiązuje do estetyki show telewizyjnych
- podkreślenie konieczności posiadania widowni, agresor „popisuje się siłą”
- inne odpowiedzi

III. Zapoznaj się z fragmentami tekstów kultury (komentarze internetowe, zdjęcia, memy) – kula śnieżna (uczniowie omawiają w parach przykłady, które otrzymali, kolejno pracują w coraz większych grupach. Na końcu nauczyciel moderuje dyskusję klasy)

1) Scharakteryzuj krótko sens myśli zawartych w przedstawionych fragmentach pod kątem roli słowa we współczesnym życiu. Zinterpretuj, omów z kolegami.

a)

1) Jeszcze gdyby tylko nie ubrała się jak wiejska mamuśka, która idzie do roboty w pole, jak na załączonych zdjęciach. To by było idealnie :-). Co ona w tych gumiakach idzie gnojówkę przewracać, a w ten obszerny t-shirt będzie pakowała ziemniaki z wykopków, aby je przynieść na transporter? ;-)

<http://www.plotek.pl/plotek/51,79592,16387803.html?i=4>

b)

1) ...pyza kartoflanka
2) Fryzura pasuje do " gumofilców"

<http://www.plotek.pl/plotek/51,79592,16387803.html?i=4>

c)

1) Wg mnie wygląda jakby znowu była "przy nadziei"
- może takie ujęcie. A co do fryzury-to chyba ten sam fryzjer ciachał co i męża ;)

<http://www.plotek.pl/plotek/51,79592,16387803.html?i=4>

d)

1) Masakra jak ciotka
2) okropnie!!!!

<http://www.plotek.pl/plotek/51,79592,16387803.html?i=4>

e)

1) Fryzura aktorki? Aktorki jednego serialu i nie gwiazdy ale Cichpek, po prostu.
2) ...fryzura na krystynę lubicz

<http://www.plotek.pl/plotek/51,79592,16387803.html?i=4>

f)

1) No czyjs kuzyn musiał gdzieś upchnąć kostkę. Nominacja do absurdu roku, jak w pysk strześlił. Może o gustach się nie dyskutuje, ale widać wyraźnie, że gusta urzędników z Włocławka są na poziomie ZSRR.

http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114871,16391536,Zielony_rynek_przerobiony_na_kamienna_pustynie_.html#Cuk

Przykładowe komentarze odnośnie pokazanych materiałów:

- tekst dotyczący fryzury celebrytki spotkał się z bardzo silną agresją słowną
- obrażona została zarówno ona jak i jej bliscy (jeden z komentarzy odnosi się do męża)
- wypowiedzi są w tonie pogardliwym, pozbawionym szacunku do drugiego człowieka
- wypowiedzi są niemerytoryczne, świadczą głównie o emocjach autora – są pełne podejrzliwości, przekonania że świat jest zły (tu zwł. Komentarz odnośnie rewitalizacji rynku)
- przemoc słowna zostawia ślady w duszy człowieka, tak jak przemoc fizyczna
- inne

2) Uczniowie rozpoznają w niektórych materiałach zaistnienie zjawiska *hejtu*. Komentują je w odniesieniu do własnych doświadczeń w sieci.

Agresja słowna przybiera w Internecie postać *hejtu* (z ang. *hate* – nienawiść)– anonimowego wyrażania bardzo silnych negatywnych uczuć, zazwyczaj opartych na silnych emocjach, niejednokrotnie irracjonalnych. (Większości uczniów pojęcie jest znane.)

Dyskusja.

IV. Wnioski.

Internet i środki masowego przekazu ułatwiają, a także namawiają, do szybkiego dzielenia się emocjami. Możemy szybko pochwalić się zdjęciami z fajnej imprezy, a także możemy też szybko kogoś skrytykować, dokuczyć mu. W anonimowy sposób (nie trzeba się podpisywać) można wyrażać swoją nienawiść i niechęć do świata, nie zważając na fakt, że obrażamy

realnego człowieka, a także uprzykrzamy życie ludziom te słowa czytającym. Agresja słowna zapada w pamięć i niszczy relacje pomiędzy ludźmi.

V. **Zadanie domowe (dla chętnych).**

Zrób samodzielnie jednodniowy test. Zastanów się ile razy:

- chciałaś/łeś na kogoś nakrzyczeć
- powiedziałaś/łeś lub napisałaś/łeś coś przykrego odnośnie innego człowieka
- użyłaś/łeś wulgarnego słownictwa
- wyśmiałaś/łeś rozmówcę, użyłaś/łeś fraz: *Nie znasz się na żartach, Jesteś przewrażliwiony, Robisz z igły widły*

Podsumuj swój dzień. Zastanów się, jak inaczej możesz formułować swoje myśli, aby uniknąć podobnego sposobu komunikacji. Rozważ swoje wyniki w kontekście cytatu zawartego w temacie lekcji oraz wniosków wysnutych podczas zajęć.